

Michaela Kopecká

Složený infinitiv ve španělštině a jeho české protějšky

(posudek oponenta bakalářské práce)

Předkládaná práce se zabývá tradičním tématem španělské lingvistiky – infinitivem, převážně infinitivem složeným – a činí tak částečně kontrastivním způsobem, protože autorku nezajímá jen užívání španělského složeného infinitivu, ale také jeho protějšky v češtině. Využívá proto metodologie paralelních korpusů a s pomocí dat získaných z paralelního korpusu InterCorp nabízí čtenáři kvantifikovanou typologii českých protějšků. Práce je tak další ukázkou toho, jak lze na základě moderních postupů doplnit dříve spíše intuitivní představu o korespondencích mezi jazyky o datově podložené závěry, a přispívá k lepšímu poznání strukturních vztahů mezi jazyky.

Formálně se práce skládá ze šesti kapitol, z nichž jen čtyři jsou číslované (nečíslovaná úvodní část seznamuje čtenáře s cílem práce a rovněž nečíslovaný Závěr s jejími nejdůležitějšími výsledky). Autorčin výklad je velmi logický. Jelikož je infinitiv jednou z tzv. nefinitních slovesných forem, věnuje první číslovanou kapitolu právě těmto formám. Výklad o gerundi a participiu je pochopitelně spíše stručný, ale velmi dobře popisuje společné vlastnosti všech těchto forem i jedinečné charakteristiky každé z nich. Druhá kapitola se zaměřuje již výhradně na infinitiv, probírají se především jeho syntaktické funkce a také jeho role v tzv. polopredikačních klauzulích. Zvláštní pozornost je pochopitelně věnována složenému infinitivu. Aby si připravila pole pro kontrastivní materiálovou analýzu, zabývá se autorka ve třetí kapitole strukturními možnostmi, které má k vyjadřování předčasnosti čeština (vedlejší věta, přechodníky, lexikální vyjádření...). Tato typologie českých strukturních protějšků je klíčovým nástrojem popisu dat ve čtvrté kapitole, nazvané Praktická část – korpusová analýza. Autorka v ní ve dvou případových studiích předkládá kvantitativně-kvalitativní rozbor českých protějšků španělské konstrukce *después de*, nejprve se složeným, poté s jednoduchým infinitivem.

Ve svém hodnocení oddělím posouzení teoretické a praktické části.

Teoretická část je připravena velmi pečlivě – autorka s pochopením přečetla přiměřené množství zdrojů a osvojené poznatky vykládá srozumitelně a věcně správně. Může se opřít o své dobré formulační schopnosti v českém jazyce. Jistě, některé výklady jsou místy poměrně stručné a lehce zjednodušené, v jiných pasážích (např. v té o polopredikačních klauzulích) by se výklad naopak mohl omezit jen na to, co se bezprostředně týká zkoumaného tématu, ale nezdá se mi, že by to práci nějak výrazněji poškozovalo. Autorka se velmi věrně drží citované literatury, většinou se neodvažuje popsané jevy zobecňovat ani hlouběji komentovat, ale to je na úrovni bakalářské práce přijatelné a pochopitelné.

Rovněž materiálová analýza je dobře a pečlivě připravena a její výsledky (byť se pochopitelně jedná jen o rozsahem nevelký materiál) jsou zajímavé. To je dáno též tím, že autorčina typologie českých protějšků je dobře promyšlená, třídy nejsou ani příliš detailní, ani příliš obecné. Jistě, některé typy by bylo možné komentovat ještě podrobněji, ale to platí o práci s vícejazyčným materiálem vždy. Při čtení práce nicméně čtenáře napadne, že materiál nabízel i další možnosti, jak využít korpusu, a dokonce i

nekontrastivní (šlo by využít i větších korpusů, např. korpusy Aranea). Mám na mysli zejména typ, který připouští alternaci jednoduchého a složeného infinitivu bez změny významu (příklady 59 na s. 25), protože to je velmi zajímavý jev (šlo by např. ověřit platnost tendence, o které mluví autorka; Michaela Kopecká o této možnosti mluví v závěru, když se zabývá dalšími perspektivami výzkumu, tj. o této možnosti ví). Uznávám ale, že by takový výzkum byl náročný na vyhledávání, takže tuto poznámku nechápu jako výtku – chci jen naznačit, že tento navrhovaný další možný směr výzkumu považuji za velmi vhodný. Formálně jsou výsledky analýzy zpracovány dobře a přehledně.

Poznámky a náměty k obhajobě:

- Na s. 16 je infinitiv charakterizován jako neutrální z hlediska vyjadřování časových vztahů. Platí totéž i o gerundiu?
- Nejsem si jist, že v příkladech 24 a 26 na s. 19 je větněčlenská interpretace přejatá od Alarose Lloracha správná.
- Pro případný další kontrastivní výzkum by bylo vhodné posouzení českých protějšků u typů obsažených v kapitole 1.1.4. Je zřejmé, že čeština některá zkrácení infinitivem nepřipouští.
- Na jaké potíže autorka narazila při práci s korpusem?

Po jazykové a formální stránce je práce připravena dobře, jen zřídka se objevují chyby v interpunkci nebo překlady. Není mi jasný význam užívaného symbolu °.

Celkově soudím, že jde o zdařilou bakalářskou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze dne 27. 8. 2024

prof. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.